

Երբ ճգնաժամը չի սկսվում բանկից. ավանդատուների վարքագիծը համակարգային անորոշության պայմաններում

2026-07-17

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ

Երբ ճգնաժամը չի սկսվում բանկից. ավանդատուների վարքագիծը համակարգային
անորոշության պայմաններում

Հետազոտական ամփոփագիր ՀԱ-2026-03

Թաթուլ Հայրունի, Ալեքսանդր Շիրիսանյան և Մանե Փիրումյան

Բանկային ճգնաժամերը միշտ չէ, որ սկսվում են նկատելի ազդանշաններով: Երբեմն դրանք սկսվում են շատ ավելի լուռ ձևով՝ անհատ ավանդատուների որոշումներից: Մեկը որոշում է չսպասել ավանդի մարման ժամկետին և գումարը հանել ավելի վաղ: Մյուսը մտածում է, որ ավելի լավ է ժամանակավորապես պահել կանխիկ գումար կամ փոխել ավանդի արժույթը: Երրորդը հետևում է շուկայում տարածվող լուրերին կամ շրջապատի վարքագծին և նույնպես որոշում է ավելի զգուշավոր լինել: Առանձին վերցրած՝ նման որոշումները կարող են թվալ բնական և ոչ վտանգավոր: Սակայն եթե նույն ժամանակահատվածում նման որոշումներ են կայացնում հազարավոր ավանդատուներ, ապա այն կարող է առաջացնել հավելյալ իրադրության ճնշում բանկային համակարգի վրա: Այս երևույթը հատկապես կարևոր է փոքր, բաց և դոլարիզացված տնտեսությունների համար, որտեղ փոխարժեքի տատանումները, արտաքին շուկերը և անորոշությունը հասարակության շրջանում կարող են արագ ազդել մարդկանց սպասումների վրա:

[Երբ ճգնաժամը չի սկսվում բանկից. ավանդատուների վարքագիծը
համակարգային անորոշության պայմաններում](#)